

STEM JIJ OOK?

Ook jouw stem telt!

Verkiezing Tweede Kamer

Woensdag 22 november 2023

Stem jij ook?

Kijk voor meer informatie
op: www.stemjijook.nl

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

Jouw stem is belangrijk

Op woensdag 22 november is de verkiezing voor de Tweede Kamer.

De **Tweede Kamer** zijn de mensen die voor Nederland plannen maken. En die beslissen waar de regering geld aan uitgeeft.

Als jij gaat stemmen bij de verkiezing, kies jij mee wie in de Tweede Kamer komen.

Alle mensen die stemmen, kiezen **samen** wie in de Tweede Kamer komen. Als jij gaat stemmen, **kies je mee** wie de plannen gaan maken voor Nederland. En wie gaan beslissen waar de regering geld aan uitgeeft.

Je mag stemmen voor de Tweede Kamer

als je 18 jaar of ouder bent

en je een Nederlandse identiteitskaart of een Nederlands paspoort hebt

Danielle

Ik heb vroeger wel eens gestemd.

Ik vind het moeilijk om te stemmen.

Ik weet niet welke partij ik moet kiezen.

Inge

Ik heb niet zoveel verstand van politiek, maar ik stem wel altijd.

Ik heb dit jaar al gestemd.

Ik ga de volgende keer ook gewoon stemmen.

Mark

Ik heb al heel vaak gestemd.

Dan gaan mijn moeder en vader mee naar het stembureau.

Vincent

Ik ga inderdaad stemmen.

Omdat er allemaal problemen zijn in Nederland.

Die moeten worden opgelost.

Kijk voor een filmpje over stemmen op de website www.stemjijook.nl/filmpjes

Tweede Kamer

In de Tweede Kamer zitten 150 mensen.

Dat zijn de leden van de Tweede Kamer.

Zij maken plannen voor Nederland.

En zij beslissen waar de regering geld aan uitgeeft.

De Tweede Kamer controleert ook of hun plannen door de regering goed worden uitgevoerd.

De Tweede Kamer beslist bijvoorbeeld over:

Natuur

De regering zorgt voor natuurgebieden.

De Tweede Kamer beslist over de natuur in Nederland.

Inge:

Sommige mensen hebben geen geduld voor mensen met een beperking.

Dan worden we gepest.

Dat vind ik erg.

Neem ons

zoals we zijn.

Werken

De Tweede Kamer beslist hoe we ervoor zorgen dat iedereen werk heeft.

Wonen

Veel mensen zoeken naar een huis.

De Tweede Kamer maakt regels voor het verhuren en verkopen van huizen.

En de Tweede Kamer beslist hoe we mensen helpen die geen huis kunnen huren of kopen.

Danielle:

Er moet meer geld komen voor mensen met een beperking.

Dingen zijn duurder geworden,

dus moet er ook

meer geld naar

de zorg.

Zorg

De Tweede Kamer beslist hoe we de zorg regelen en betalen.

Belasting

De regering heeft geld nodig om plannen uit te voeren.

De Tweede Kamer beslist welke belasting mensen betalen en hoeveel.

Zodat de regering geld heeft om de plannen van de Tweede Kamer uit te voeren.

Vincent:

Alles wordt duur door de oorlog.

Dat is voor arme mensen heel lastig.

Die mensen moeten geholpen worden.

Kijk voor een filmpje over de Tweede Kamer op de website www.stemjijook.nl/filmpjes

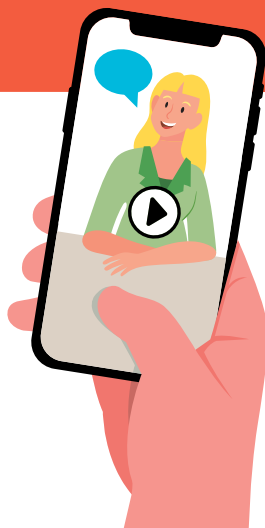

Op wie ga jij stemmen?

Kies de politieke partij die het best bij jouw ideeën past.

Zoek uit wat politieke partijen willen

Filmpjes van politieke partijen

Kijk voor filmpjes van politieke partijen op de website www.stemjijook.nl/partijen.

In de filmpjes vertellen verschillende politieke partijen wat zij belangrijk vinden.

Mark:

"Ik heb vaak de StemWijzer gebruikt.

Dan kan ik alle partijen zien die meedoen.

En dan vragen ze ook hoe ik over bepaalde dingen denk."

Kijk op de websites van politieke partijen.

Of kijk op hun Facebook, Instagram of YouTube.

Stel vragen aan politieke partijen.

Stuur een mail of bel.

Het mailadres en het telefoonnummer staan op hun website.

Daniëlle:

"Politieke partijen maken krantjes, maar daar staan kleine lettertjes in die ik niet kan lezen."

Leden van politieke partijen delen folders uit op straat.

Of ze komen aan de deur.

Je kunt ze vragen stellen over hun politieke partij.

Inge:

"Ik kijk veel naar Hart van Nederland." Daar worden partijen genoemd.

Zo weet ik op wie ik wil stemmen.

Kijk tv of luister naar de radio,

bijvoorbeeld naar het nieuws.

Kijk op tv naar een debat.

Daar vertellen politieke partijen welke plannen ze hebben.

Praat met andere mensen: je familie, vrienden of burens

Vraag welke politieke partij zij kiezen.

En welke politieke partij niet.

En waarom.

En denk dan zelf na over wat jij daarvan vindt.

Je kiest helemaal zelf op welke politieke partij je gaat stemmen.

Daniëlle:

"Ik vraag hulp aan mijn ouders.

Die leggen mij uit wat de politieke partijen willen."

Zo stem je

1

Je krijgt een stempas thuis

De gemeente stuurt je een uitnodiging. Je krijgt 1 stempas en 1 kandidatenlijst.

Op de stempas staat het adres van een stembureau bij jou in de buurt.

2

Kies een politieke partij

Je ziet op de kandidatenlijst welke politieke partijen meedoen aan de verkiezing.

3

Ga naar het stembureau

Ga op woensdag 22 november 2023 naar het stembureau en neem mee:

1. Je stempas
2. Je identiteitskaart, paspoort of rijbewijs

4

Lever je stempas in

Geef je stempas aan de mensen op het stembureau.

Laat ook je identiteitskaart, paspoort of rijbewijs zien.

De mensen van het stembureau controleren je stempas en wie je bent.

5

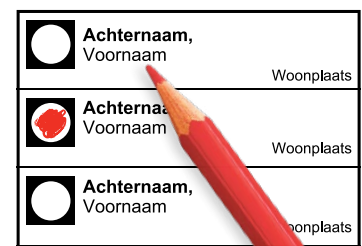

Je krijgt een stembiljet

Op het stembiljet staan de politieke partijen die meedoen aan de verkiezing.

Onder elke politieke partij staan namen. Dit zijn de mensen op wie je kunt stemmen bij die politieke partij.

6

Kleur 1 vakje rood

Loop met je stembiljet naar een stembokje.

In het stembokje ligt een rood potlood. Zoek op het stembiljet de naam van de persoon op wie jij wilt stemmen. Kleur het vakje rood dat voor deze naam staat.

7

Doe je stembiljet in de stembus

Vouw je stembiljet weer dicht en stop het in de stembus.

8

Je hebt gestemd!

Vanaf 9 uur in de avond worden alle stemmen geteld. De uitslag wordt daarna bekend gemaakt.

Je vindt de uitslag bijvoorbeeld op de website www.nos.nl.

Of in het nieuws, op de radio, tv, of in de krant.

Stempas kwijt of niet gekregen

Je kunt een nieuwe stempas aanvragen bij de gemeente.

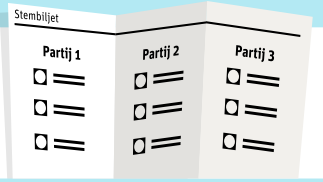
Ga naar de balie. Dat kan tot 12 uur in de middag op dinsdag 21 november.

Neem je identiteitskaart, paspoort of rijbewijs mee.

Klaar om te stemmen

Ik weet op welke politieke partij ik ga stemmen.

Ik weet op welke persoon ik ga stemmen.

Ik weet waar het stembureau is.

Ik heb mijn stempas bij me.

Ik heb mijn identiteitsbewijs, paspoort of rijbewijs bij me.

Klaar om te stemmen!

Colofon

Samenstelling en tekst:

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

ProDemos legt uit wat de spelregels zijn van democratie en rechtsstaat. En laat je zien wat je zelf kunt doen om invloed uit te oefenen.

ProDemos
Hofweg 1H
2511 AA DEN HAAG

info@prodemos.nl
www.prodemos.nl

 Bel ons met je vragen over de verkiezingen:
070-757 02 00

In samenwerking met:

LFB
door en voor mensen met een verstandelijke beperking
www.lfb.nu

Taal voor allemaal
maakt informatie voor iedereen passend: zoveel mogelijk mensen begrijpen de boodschap en voelen zich aangesproken door de vormgeving
www.taalvoorallemaal.com

Uitleganimatie
Uitleganimatie, de naam zegt het eigenlijk al; wij kunnen alles uitleggen en dat doen we door middel van simpele, leuke én effectieve animaties.

Meer info? Laat het ons weten op
info@uitleganimatie.nl,
bel naar 058 289 50 74
of vul het contactformulier in op de website www.uitleganimatie.nl

Vormgeving:
Lidewij Spitshuis Ontwerpstudio

Druk:
Rodi Rotatiedruk

Ga naar deze website voor meer informatie:
www.stemjijook.nl

Hier vind je filmpjes over de verkiezing:
www.stemjijook.nl/filmpjes

Hier vind je filmpjes met een tolk Nederlandse Gebarentaal:
www.stemjijook.nl/NGT

Ga naar deze website voor kleurplaten:
www.stemjijook.nl/kleuren

